

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 699/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná advokát [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 981/2014 a jeho uznesením z 15. februára 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2016 faxovou správou a 12. mája 2016 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 981/2014 a jeho uznesením z 15. februára 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou exekučného konania (v procesnom postavení povinnej), ktoré začalo 26. marca 2014 na návrh obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnená“), na základe exekučného titulu - uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 15 Cb 139/2009 z 5. marca 2014, o vymoženie sumy 15 000 € s príslušenstvom. Exekučné konanie je vedené na Exekútorskom úrade [REDAKOVANÉ], súdneho exekútora, [REDAKOVANÉ] (ďalej len „súdny exekútor“) pod sp. zn. EX 882/2014.

Sťažovateľka 15. apríla 2014 podala súdnemu exekútorovi námietku miestnej nepríslušnosti exekučného súdu - Okresného súdu Trnava v exekúcii, ako aj námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie a trovám exekúcie. O námietkach sťažovateľky rozhodol (už) okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016 tak, že námietky proti exekúcii zamietol, taktiež zamietol jej návrh na zastavenie exekúcie a vyhovel jej námietkam proti trovám exekúcie. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd napadnutým uznesením porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K podstate veci sťažovateľka uvádza, že v predmetnej exekučnej veci «bolo sťažovateľovi dňa 31. 03. 2014 doručené upovedomenie o začatí exekúcie č. EX 882/2014 zo dňa 13. 02. 2014... vydané na základe poverenia Okresného súdu Trnava č. k. 5207*140792 zo dňa 27. 03. 2014...

Poverenie bolo dňa 27. 03. 2014 na základe návrhu oprávneného zo dňa 26. 03. 2014 vydané miestne nepríslušným súdom na základe exekučného titulu - vykonateľného uznesenia Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15 Cb/139/2009 - 547 zo dňa 05. 03. 2014...

Exekučným titulom bol schválený súdny zmier v nasledovnom znení: „Žalovaný sa v lehote 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia o schválení zmiernu zaväzuje zaplatiť žalobcovi sumu 1,- EUR na účet žalobcu vedený v [REDAKOVANÉ]. a žalobca sa v lehote do 10 dní od právoplatnosti uznesenia o schválení zmiernu zaväzuje nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 12.500,- EUR bez DPH (t. j. 15.000 s DPH) na účet právneho zástupcu žalovaného...

Ako vyplýva zo znenia Súdneho zmiernu a výroku exekučného titulu, je nepochybné, že Oprávnený bol zaviazaný na vzájomnú povinnosť, čo bolo vyjadrené spojkou „a“ v spojení s jeho povinnosťou na peňažné plnenie voči Sťažovateľovi, obsiahnutými v Súdnom zmiernu.

Sťažovateľ na základe exekučného titulu, ktorým bol Súdny zmier, uhradil oprávnenému istinu pohľadávky vo výške 15.000 Eur, čo mu oznámil emailom zo dňa 31. 03. 2014.

Splnenie vzájomnej povinnosti nebolo v konaní preukázané a súd, ako vyplýva zo znenia Napádaného uznesenia, uvedenú vzájomnú povinnosť ani neskúmal.».

Ďalej sťažovateľka uvádza, že „z pripojeného úplného výpisu Sťažovateľa z Obchodného registra... je zrejmé, že sídlom a miestom podnikania Sťažovateľa zapísaného v Obchodnom registri je adresa [REDAKOVANÉ].

Nakoľko vo všeobecnosti až upovedomenie o začatí exekúcie je procesným úkonom súdneho exekútora, ktorým vznikajú právne účinky voči povinnému, sú námietky voči upovedomeniu o začatí exekúcie prvým úkonom povinného vo veci.

S ohľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že exekučným súdom Sťažovateľa nemohol byť Okresný súd Trnava, nakoľko Sťažovateľ pri prvom úkone vo veci vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Trnava konať ako exekučný súd...

Po doručení upovedomenia Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu svojím podaním zo dňa 14. 04. 2014 preto vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti exekučného súdu, podal námietky voči upovedomeniu a voči exekúcii, ako aj voči trovám exekúcie a navrhol exekúciu zastaviť.

Na základe uvedeného podania došlo dňa 12. 05. 2014 k postúpeniu veci miestne príslušnému súdu, ktorým je Okresný súd Galanta.

Okresný súd Galanta dňa 18. 08. 2014 vyzval oprávneného na vyjadrenie, tento sa vyjadril dňa 25. 09. 2014.

Uvedené vyjadrenie oprávneného zo 25. 09. 2014 nebolo Sťažovateľovi doručené, v dôsledku čoho bol tak porušený princíp rovnosti účastníkov konania, nakoľko Sťažovateľ sa o obsahu vyjadrenia oprávneného k odvolaniu dozvedel až z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Trnava prostredníctvom [REDAKOVANÉ], vyššieho súdneho úradníka, č. k. 5 Er/981/2014-75, EX 882/14 zo dňa 05. 11. 2014..., ktoré založil na právnom názore oprávneného.“.

Podľa sťažovateľky „... Okresný súd Galanta (i) vychádzal z nesprávneho a nedostatočného právneho posúdenia, (ii) arbitrárne posúdil právnu vec Sťažovateľa a (iii) súd bol pri rozhodovaní nesprávne obsadený, čím odňal Sťažovateľovi možnosť konať pred súdom...“.

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že „exekúcia je od počiatku vedená nezákonne, a to v dôsledku procesnej vady, keďže... na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 26. 03. 2014 a na základe exekučného titulu vydal poverenie miestne nepríslušný súd - Okresný súd Trnava, a to jeden deň po podaní návrhu...“.

Zo skutkového stavu je zrejmé, že námietka miestnej nepríslušnosti bola Sťažovateľom uplatnená a bola uplatnená ihneď pri jeho prvom úkone vo veci prostredníctvom námietok proti Exekúcii zo dňa 14. 04. 2014 a bola nepochybne dôvodná.

V takom prípade mala byť Exekúcia ex offi zastavená...

Skutočnosť, že vec bola postúpená príslušnému súdu nemôže sama osebe zahladiť procesnú vadu konania, ktorou Exekúcia trpí od počiatku, a to procesnú vadu vydania poverenia nepríslušným prvostupňovým súdom.“.

Podľa sťažovateľky „*ak rozhodoval miestne nepríslušný súd, došlo upovedomením, vydaným na základe poverenia Okresným súdom Trnava, k porušeniu práva Sťažovateľa na zákonného sudcu a Exekúcia trpí vadou podľa § 205 ods. 1 písm. a) O. s. p. v spojitosti s § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p.*“.

Sťažovateľka namieta aj skutočnosť, že napadnuté uznesenie okresného súdu obsahovalo nesprávne poučenie o opravnom prostriedku. V tejto súvislosti tvrdí, že „*napádaným uznesením Okresný súd Galanta okrem iného námietkam Sťažovateľa zo dňa 14. 04. 2014 nevyhovel. Exekučný poriadok explicitne neustanovuje, že v takom prípade voči takému rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, a to obzvlášť za situácie ak bol v konaní nesprávne obsadený súd, rozhodoval nezákonný sudca a došlo k nasledovnej vade spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom...*

Skutočnosť, že Uznesenie VSU bolo sudcom prvostupňového súdu Napádaným uznesením zrušené, ešte samo osebe neznamena, že bolo Odvolaniu Sťažovateľa vyhovené.“.

Okrem už uvedených nedostatkov sa okresný súd v napadnutom uznesení podľa sťažovateľky „*nedostatočne a aj nesprávne vysporiadal s právnou stránkou veci a argumentáciou Sťažovateľa v Odvolaní Sťažovateľa v dôsledku čoho Odvolaniu Sťažovateľa sudca prvostupňového súdu nevyhovel.*

V takom prípade však mal vec postúpiť Krajskému súdu v Trnave ako súdu odvolaciemu, čo sa však nestalo.

V dôsledku uvedeného nesprávneho procesného postupu v príkrom rozpore s ust. § 374 ods. 4 O. s. p., došlo v konaní v tejto právnej veci k procesnej vade, ktorou sa Sťažovateľovi odňala možnosť konať pred súdom a vo veci zároveň konal nesprávne obsadený súd a nerozhodoval zákonný sudca.“.

Záver okresného súdu o nedôvodnosti námietok proti exekúcii a návrhu na zastavenie exekúcie sťažovateľka považuje za nesprávny a ústavne neudržateľný, keďže „*prvostupňový súd okrem vydania Napádaného uznesenia postupom, ktorý vykazuje zjavné procesné vady, v Napádanom uznesení neskúmal a nerozhodol najmä o Sťažovateľom namietaných skutočnostiach, a to zániku exekúciou vymáhanej pohľadávky (teda splnenie*

vzájomnej povinnosti oprávneného a Sťažovateľa) a vydaním poverenia nepríslušným súdom, čo je samo osebe dôvodom neprípustnosti Exekúcie a jej zastavenia“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 15. 02. 2016, č. k. 5 Er/981/2014-113, porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Galanta zo dňa 15. 02. 2016, č. k. 5 Er/981/2014-113 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Galanta na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Galanta je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy konania v sume 363,80 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet právneho zástupcu [REDACTED].“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016 do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, keďže „v dôsledku Napadnutého uznesenia je celkom zrejmé, že je možné pokračovať v Exekúcii voči Sťažovateľovi ako povinnému, a tým priamo ohrozovať výkon jeho vlastníckeho práva v dôsledku hrozby zmenšenia jeho majetku“.

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd prípisom zo 17. júna 2016 požiadal okresný súd o vyjadrenie k sťažnosti. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 13. júla 2016 (Spr/363/2016) doručenom ústavnému súdu 19. júla 2016 okrem iného uvádza:

„1. Okresný súd Galanta... si, k ústavnej sťažnosti sťažovateľa, dovoľuje vyjadriť sa v súvislostiach širších, ako sú len tie, priamo späté s rozhodnutím tunajšieho súdu č. k. 5 Er/981/2014-113 zo dňa 15. 02. 2016, ktorého zrušenia sa sťažovateľ domáha,

a ktorého vydaním, malo, v časti poučenia súdu o prípustnosti podania opravného prostriedku, dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na prístup k súdu a súdnej ochrane.

II. V prvom rade sa súd nemôže stotožniť s vyjadrením sťažovateľa o nezákonnosti vedenia exekúcie od počiatku, a to z dôvodu konania (vydania poverenia) miestne nepríslušným súdom. Vzhľadom na to, že miestne nepríslušný Okresný súd Trnava konal na námietku sťažovateľa a postúpil spisový materiál na tunajší súd, ako miestne príslušný, je nutné toto považovať za odstrániteľný nedostatok podmienky konania na strane súdu, s ktorou zákon nespája potrebu rozhodnutia o zastavení konania.

III. Súd sa nepochybne stotožňuje s vyjadrením sťažovateľa, že už viacerými súdnymi inštanciami, a to najmä Ústavným súdom Slovenskej republiky, Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako aj Európskym súdom pre ľudské práva bolo judikované, že v prípade akýchkoľvek podaní účastníkov konania, ktoré boli protistrane doručované za účelom vyjadrenia sa k nim, tak v prípade doručenia vyjadrenia, je toto potrebné opätovne doručovať účastníkovi, ktorý podanie podával, a to najmä z dôvodov uvádzaných sťažovateľom. Súd má však za to, že v tomto prípade ide o jemne odlišnú situáciu, ktorú nemožno nebrať do úvahy. Práve rozhodovanie o návrhoch v exekučných konaniach samotným vyšším súdnym úradníkom, minimálne do dňa 30. 06. 2016, bolo veľmi častým fenoménom najmä z dôvodu, že v prípade takéhoto rozhodovania, bolo vždy prípustné odvolanie aj v prípade, ak to v Exekučnom poriadku nebolo výslovne uvedené, čo bol presne opačný princíp, ako ten, zakotvený v Občianskom súdnom poriadku. Vzhľadom na obrovský nápad vecí, ako aj procesných návrhov, boli následne individuálne nesprávne právne posúdenia rozhodnutí, napravitel'né podaním opravného prostriedku na súde tej istej inštancie. Týmto sa dostávame k námietke sťažovateľa k jeho nemožnosti oboznámiť sa s vyjadrením protistrany k odvolaniu. Súd je toho názoru, že v tomto prípade k jeho oboznámeniu, došlo práve doručením rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka o jeho námietkach a návrhu, pretože ak proti tomuto rozhodnutiu nebolo prípustné odvolanie, čo podľa názoru Krajského súdu v Trnave nebolo, odvolaním sťažovateľa došlo k zrušeniu predmetného rozhodnutia vydaného vyšším súdnym úradníkom a de facto, ale aj de iure, muselo byť opätovne rozhodnuté o všetkých podaniach účastníkov konania samotným sudcom. Takýto postup súdu sa zdá byť vo všeobecnosti v obdobných prípadoch o to

správnejší, že súd nesmie zabúdať na zákonnú lehotu na rozhodnutie súdu o námietkach povinného proti exekúcii, ktorá napriek jej náročnému dodržaniu, už len vzhľadom na doručovanie podania protistrane, nijakým spôsobom nemôže byť chápaná iba ako orientačná, a ktorej účel by bol ďalším doručovaním vyjadrenia sťažovateľovi absolútne zmarený. Práve zrušenie rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka podaním odvolania predstavovala v predmetnom konaní podľa názoru súdu rozumnú mieru zachovania princípu proporcionality medzi dodržaním, alebo aspoň priblížením sa k dodržaniu, zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a zároveň zachovania informovanosti o priebehu konania všetkých účastníkov konania rovnako, najmä preto, že v rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka boli účastníci zároveň konfrontovaní s právnym názorom súdu k veci, o ktorý sa mohli pri precizovaní a akcente na svoje argumenty rovnocenne oprieť.

IV. Čo sa týka dodržania práv sťažovateľa na prístup k súdu a súdnej ochrane súd poukazuje na skutočnosť, že predmetný spis bol s odvolaním sťažovateľa proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka č. k. 5 Er/981/2014-75 zo dňa 05. 11. 2014, postúpený predkladacou správou zo dňa 04. 05. 2015 na odvolací súd, Krajský súd v Trnave, z dôvodu, že zákonný sudca tunajšieho súdu odvolaniu sťažovateľa vyhovieť nemienil (§ 374 ods. 4 O. s. p.). Krajský súd v Trnave však vzápätí dňa 09. 12. 2015 spis vrátil tunajšiemu súdu s prírpisom, v ktorom uviedol, že proti žiadnemu z výrokov v rozhodnutí odvolanie nie je prípustné, čoho výsledkom je zrušenie rozhodnutia a potreba opätovného rozhodnutia sudcu prvého stupňa. Zákonný sudca v intenciách pokynu nadriadeného súdu dňa 15. 02. 2016 vydal uznesenie č. k. 5 Er/981/2014-111, v ktorom účastníkov poučil tak, že proti nemu nie je prípustné odvolanie, čo plne korešponduje s právnym názorom odvolacieho súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané nikým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z dôvodu, že okresný súd mal postupovať v rozpore s Exekučným poriadkom, keď ako nedôvodné zamietol námietky sťažovateľky proti exekúcii o vymoženie uloženej povinnosti v sume 15 000 € s príslušenstvom a trovami exekúcie, ako aj jej návrh na zastavenie exekúcie.

Podľa názoru okresného súdu vyjadreného v napadnutom uznesení „... *predmetná exekúcia je, na základe návrhu na vykonanie exekúcie ako aj žiadosti o udelenia poverenia, vedená na istinu vo výške 15 000,00 Eur s príslušenstvom ako aj trov exekúcie. Súdny exekútor je súdom poverený na vymáhanie celej povinnosti s príslušenstvom ako aj svojich trov exekúcie, pričom po uhradení istiny pohľadávky mu nevzniká povinnosť ukončiť prebiehajúcu exekúciu a rovnako tak súd nemá dôvod zastavovať exekúciu v časti, nakoľko k úhrade zo strany povinného došlo až po začatí exekučného konania. Ďalej súd uvádza, že exekúcia je vedená na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, na ktorom, vyplývajúci zo žurnalizácie spisu, už pri podaní návrhu bola vyznačená doložka právoplatnosti ako potvrdenie o jeho vykonateľnosti, a zároveň sa súd po preskúmaní predmetného exekučného titulu stotožňuje s vyjadrením oprávneného v tom, že schváleným zmierom nebolo podmienené splnenie povinnosti oprávneného za účelom splnenia si*

povinnosti povinného. Bolo preto legitímnym právom oprávneného, na základe exekučného titulu, podať návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému.“. Proti napadnutému uzneseniu sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016 okresný súd odvolanie nepripustil.

Sťažovateľka sa s citovaným záverom nestotožňuje, tvrdiac, že exekúcia je od počiatku vedená nezákonne a mala byť *ex offio* zastavená, keďže poverenie vydal miestne nepríslušný súd (Okresný súd Trnava), nebolo jej doručené vyjadrenie oprávnenej z 25. septembra 2014 k jej námietkam proti exekúcii, exekučný súd neskúmal zánik vymáhanej pohľadávky a preukázanie splnenia vzájomnej povinnosti, z čoho je podľa jej názoru celkom zrejmá prípustnosť opravného prostriedku, a to obzvlášť za situácie, ak bol v konaní nesprávne obsadený súd a rozhodoval nezákonný sudca.

Podľa názoru sťažovateľky za situácie, keď nebolo jej odvolaniu proti uzneseniu sp. zn. 5 Er 981/2014 z 5. novembra 2014 vydanému vyšším súdnym úradníkom vyhovené a rozhodol prvostupňový súd, ktorý vec nepredložil odvolaciemu súdu, došlo v dôsledku nesprávneho obsadenia súdu k odňatiu možnosti sťažovateľky konať pred súdom, a tým k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Podľa § 58 ods. 5 Exekučného poriadku je odvolanie prípustné proti „rozhodnutiam podľa § 57 ods. 1 písm. a), b), f) až h), k) až m) Exekučného poriadku“. V teórii existujú síce pochybnosti o tom, či spojenie „rozhodnutie podľa“ má zahŕňať aj negatívne rozhodnutia podľa týchto písmen, teda uznesenia o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie v týchto prípadoch (napr. M. Števíček In: ŠTEVĚK, M., FICOVÁ, S. a kol. *Exekučný poriadok. Komentár*. Praha: C. H. BECK, 2011, s. 156), pričom súdna prax väčšinou tieto pochybnosti neakceptuje. Hoci v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sa ojedinele zastáva názor, že odvolanie v týchto prípadoch prípustné nie je (porov. napr. 6 Cdo 171/2012 s výslovným odmietnutím opačných názorov iných senátov), väčšina ostatných senátov zastáva názor, podľa ktorého je odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie prípustné (porov. napr. 3 Cdo 130/2009, 3 Cdo 306/2008, 4 Cdo 207/2012, 5 Cdo 327/2009, implicitne aj 7 Cdo 154/2011). S prihliadnutím na uvedené a prevažujúcu prax najvyššieho súdu

preto možno uzavrieť, že proti výroku uznesenia okresného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie mohol sťažovateľ podať odvolanie (m. m. II. ÚS 412/2013, IV. ÚS 320/2014).

Aj ústavný súd vo vzťahu k posudzovanej otázke vo svojej judikatúre zastáva názor, že aj proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie je za podmienok uvedených v § 58 ods. 5 Exekučného poriadku prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje v riadnom inštančnom postupe súd vyššieho stupňa (I. ÚS 100/2011, m. m. II. ÚS 232/2012, II. ÚS 412/2013 a IV. ÚS 529/2011). Jedinou výnimkou, keď ústavný súd nespochybnil ústavnú konformitu záveru najvyššieho súdu, podľa ktorého je odvolanie prípustné len proti „pozitívnemu“ rozhodnutiu súdu, predstavuje uznesenie sp. zn. II. ÚS 224/2012 zo 4. júla 2012. Toto rozhodnutie ale možno považovať len za vybočenie z inak stabilizovanej judikatúry ústavného súdu, čo potvrdzuje okrem iného aj skutočnosť, že ten istý senát ústavného súdu vo svojej časovo súbežnej, ako i neskoršej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 232/2012, II. ÚS 412/2013) už rozhodol inak t. j. akceptoval, že odvolanie je prípustné aj vo vzťahu k rozhodnutiam o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie (pozri uznesenia sp. zn. II. ÚS 232/2012 zo 4. júla 2012 a sp. zn. II. ÚS 412/2013 zo 4. septembra 2013) bez postupu podľa § 6 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky nezistil dôvod na to, aby sa pokúsil o prelomenie svojej v súčasnosti už stabilizovanej judikatúry.

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd na účely preskúmania námietok sťažovateľky vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 5 Er 981/2014, z ktorého zistil tieto skutočnosti relevantné na posúdenie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky:

1. Na základe návrhu oprávnenej na vykonanie exekúcie proti sťažovateľke ako povinnej o zaplatenie sumy 15 000 € s príslušenstvom sa 26. marca 2014 začalo exekučné konanie vedené súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 882/2014. Vykonaateľným exekučným titulom, na základe ktorého bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť oprávnenej peňažné plnenie, bolo uznesenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 15 Cb 139/2009 z 5. marca 2014.

2. Na základe označeného exekučného titulu po podaní návrhu oprávnenej na exekúciu 8. januára 2007 a vydaní poverenia na výkon exekúcie (č. 5207*140792) Okresným súdom Trnava z 27. marca 2014 upovedomil poverený súdny exekútor účastníkov konania o začatí exekúcie upovedomením sp. zn. EX 882/2014 z 27. marca 2014.

3. Sťažovateľka ako povinná vznikla v zákonom ustanovenej lehote proti exekúcii námietky (15. apríla 2014), ktorých podstatou bola okrem iného námietka miestnej nepríslušnosti exekučného súdu - Okresného súdu Trnava, a v tejto súvislosti žiadala exekúciu ako neprípustnú zastaviť.

4. Prípisom z 12. mája 2014 Okresný súd Trnava oznámil účastníkom, že „*vec postupuje Okresnému súdu Galanta v zmysle § 45 ods. 2 Exekučného poriadku v platnom znení a § 105 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení z dôvodu miestnej príslušnosti podľa § 84 a § 85 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení*“.

5. Okresný súd ako súd exekučný (ktorému bola vec postúpená 2. júla 2014) námietky sťažovateľky proti exekúcii a jej návrh na zastavenie exekúcie ako nedôvodné zamietol, a to uznesením sp. zn. 5 Er 981/2014 z 5. novembra 2014. Predmetným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom okresný súd vyhovel námietkam sťažovateľky proti trovám exekúcie.

6. Sťažovateľka 10. decembra 2014 podala proti uzneseniu okresného súdu z 5. novembra 2014 odvolanie. Vzhľadom na to, že odvolanie sťažovateľky smerovalo proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, okresný súd postupoval v zmysle § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zrušil a vo veci opätovne rozhodol sudca, a to napadnutým uznesením sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016. O zamietnutí námietok sťažovateľky proti exekúcii a jej návrhu na zastavenie exekúcie a vyhovení jej námietkam proti trovám exekúcie okresný súd rozhodol po tom, ako Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“), ktorému okresný súd

22. mája 2015 predložil vec na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky, prípisom sp. zn. 9 CoE 138/2015 z 11. novembra 2015 vrátil spis bez prerokovania odvolania z dôvodu, že napadnuté uznesenie z 5. novembra 2014 vydané vyšším súdnym úradníkom bolo vo výroku o zamietnutí námietok sťažovateľky ako povinnej zo zákona zrušené, a preto je potrebné, aby o námietkach povinnej opätovnej rozhodol sudca súdu prvého stupňa.

7. Ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že napriek tomu, že okresný súd v poučení uznesenia sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016 nepripustil odvolanie, sťažovateľka 23. marca 2016 podala odvolanie proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, v ktorom uplatnila argumentáciu porovnateľnú s argumentáciou uplatnenou v sťažnosti ústavnému súdu z 9. mája 2016 (ústavnému súdu doručenej faxovou správou 9. mája 2016 a 12. mája 2016 poštou).

8. Podľa zistení ústavného súdu krajský súd, ktorému bol spis s opravným prostriedkom sťažovateľky ako povinnej predložený 3. júna 2016, o odvolaní sťažovateľky dosiaľ nerozhodol. Vec je krajským súdom ako odvolacím súdom vedená pod sp. zn. 9 CoE 421/2016.

Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu pred porušením základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a základných slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sa vo svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (I. ÚS 61/06).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľkou namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd nezakladá bez ďalšieho aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jej dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

Vo svojej stabilizovanej judikatúre ústavný súd tiež zdôrazňuje, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená (IV. ÚS 10/02).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 Er 981/2014 z 15. februára 2016 podala sťažovateľka 23. marca 2016 odvolanie, o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd ako odvolací súd.

Právomoc krajského súdu rozhodnúť v rámci exekučného konania vedeného pod sp. zn. 5 Er 981/2014 o odvolaní sťažovateľky (v procesnom postavení povinnej) proti uzneseniu okresného súdu z 15. februára 2016, ktorým tento súd zamietol jej námietky proti exekúcii a návrh na zastavenie exekúcie, vylučuje právomoc ústavného súdu. V rámci označeného konania totiž krajský súd môže (a je aj povinný) poskytnúť účinnú ochranu právam sťažovateľky, ktorých porušenie namieta sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd navyše, vychádzajúc z uvedeného, zdôrazňuje, že ak by v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie, vytvoril by stav, v rámci ktorého by o tej istej veci paralelne rozhodovali všeobecné sudy, ako aj ústavný súd, čo je z hľadiska rešpektovania princípu právnej istoty ako integrálnej súčasti generálneho princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy) neakceptovateľné.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2016